

14th International “Border Crossings” Student Conference *Ethnographies of (un)certainty, (in)equality and hope(lessness): Challenges and possibilities for anthropology today*

Zagreb, 21. – 24. travnja 2016.

U suorganizaciji Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, od 21. do 24. travnja 2016. godine, održavala se 14. studentska konferencija akademске mreže *Border Crossings*, pod nazivom *Ethnographies of (un)certainty, (in)equality and hope(lessness): Challenges and possibilities for anthropology today*.

Border Crossings mreža nastala je 2003. godine, okuplja četrnaest sveučilišnih odsjeka, a cilj joj je promovirati suradnju sveučilišta i akademsku razmjenu u jugoistočnoj Europi. Organizirajući i ugošćujući ovogodišnji saziv konferencije na Filozofskom fakultetu, Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju i službeno se pridružuje *Border Crossings* mreži. Osim spomenute konferencije, jedna je od aktivnosti akademске mreže i organizacija ljetne škole u Konitsi, pod nazivom *International Summer School in Anthropology, Ethnography and Comparative Folklore in the Balkans*, koju već godinama pohađaju i studenti etnologije i kulturne antropologije iz Zagrebu. Također, mnoga su od izloženih studentskih istraživanja nastala u okviru ove ljetne škole. Izlagači su i drugi sudionici konferencije s odsjeka uključenih u *Border Crossings* mrežu, a riječ je o studentima etnologije i kulturne antropologije, povijesti, sociologije, balkanskih studija i drugih srodnih društvenih i humanističkih disciplina. Moderatori izlaganja i članovi znanstvenog i organizacijskog odbora konferencije jesu nastavnici sa sveučilišta uključenih u *Border Crossings* mreža. Konferenciju organiziraju znanstveni i organizacijski odbor. U oba odbora uključeno je sedmero studenata etnologije i kulturne antropologije te tri nastavnice s Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju. U organizacijski odbor uključen je i Klub studenata etnologije i kulturne antropologije.

Cilj je konferencije osigurati platformu za raspravu o kompleksnim društvenim procesima kao što su jednakost/nejednakost, sigurnost/nesigurnost, nada/beznađe, zatim kako se različiti načini suvremenoga društvenog života konstruiraju, vrednuju i zagovaraju te koje istraživačke mogućnosti i izazove ti procesi otvaraju za etnologiju i kulturnu antropologiju. Konkretnije, neke su od fokusiranih podtema koncepti i prakse ranjivosti, dobrobiti, solidarnosti, humanitarizma, zaštite, kohezije, volonterizma, zatim i moći, autoriteta, marginal(izira)nosti, socijalne pravde, kao i propitivanje (ne)mobilnosti u današnjem svijetu (granica i njihovih prelazaka), diskursa i iskustava krize, praksi razvoja i održivosti. Nadalje, analiziraju

se koncepti nade i beznađa, u baštini, između prošlosti i budućnosti te različite mogućnosti aktivističkog djelovanja. Cilj je također osvijetliti metodološke i etičke probleme u suvremenim kulturnoantropološkim istraživanjima, ponajprije vezano uz promišljanje i provedbu angažirane antropologije te socijalnu odgovornost istraživača i istraživanja.

Osvrćući se na aktualna društvena pitanja u jugoistočnoj Europi, konferencija započinje sesijama o iskustvima i konstrukcijama granica te perspektivama (ne)mobilnosti, u kojima su predstavljena istraživanja vezana uz migrantsku krizu na mediteranskoj granici Europe, s naglaskom na volontерizam, autoritarizam, solidarizam, medijske prikaze krize, konstrukcije osobnih prostora u prihvativim centrima i sl. Potom, izlaganja se bave kulturom, identitetom i reprezentacijom te promišljanjima prošlosti i budućnosti na analizi teorijskih konstrukata nade i (ne)sigurnosti, pitanjima međugraničnih interakcija, studijama slučaja koje problematiziraju lokalne tradicije, folklor i baštinu te njihovu identitetsku važnost. Sljedeći je skup tema posvećen iskustvima (ne)jednakosti, odnosno diskursima i utjelovljenjima marginalnosti, a govori o *drag*-kulturi, BDSM performativnosti, transrodnosti, kontekstualizaciji AIDS-a, *sivoj zoni* ekonomije u krizi i sl. Završni se dan konferencije otvara sesijom o političkim, društvenim pokretima i aktivizmu te njihovim suvremenim izazovima. Teme su antropologija katastrofe, transgresivna tijela i aktivizam, angažirana antropologija i nevladine udruge, grad kao stvaranje te grad kao prijepor. Sljedeća konferencijska sesija koja se bavi pitanjima (re)prezentacije prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, sjećanja povezuje s nadom ili beznađem, a okuplja izlaganja o konstrukciji društvenih i osobnih sjećanja na različite povijesne događaje 20. stoljeća. Naposljetku, rasprava se vraća na propitivanje (i)migracija i iskustva (ne)sigurnosti, s etnografijama izbjeglištva, preseljenja, krize i mobilnosti, identiteta migranata, traženja nade u nesigurnosti.

Tematski vrlo specifično profiliranim i problemski postavljenim studijama slučaja, temeljenim uglavnom na recentnim terenskim istraživanjima, konferencija izlaganjima uspijeva potaknuti raspravu o suvremenim pitanjima i značajkama koje se odnose na širok prostor jugoistočne Europe: na aktualna zbivanja, društvene procese, probleme i odnose te na važne fenomene pri konstrukciji tih prostora. Konferencija studentima omogućuje da predstave vlastite istraživačke projekte te da se upoznaju s drugim istraživačkim pristupima i rezultatima i stvaraju temelje za budući akademsku suradnju. Uspješnim okončavanjem 14. godišnje konferencije *Border Crossings* mreže, Odsjek za etnologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, zajedno sa svojim profesorima i studentima, postaje članom još jedne međunarodne akademske zajednice, čime svakako povećava svoju vidljivost i prepoznatljivost u znanstvenim krugovima humanističkih znanosti.

Ena Grabar